

Poznań 23 czerwca 2020 roku

Prof. dr hab. Marcin Baranowski
Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu
e-mail: profesor@marcinbaranowski.com.pl

RECENZJA DOROBKU HABILITANTKI dr Agaty Szymczewskiej

Zlecniodawca recenzji

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, na podstawie pisma Rady Dyscypliny Artystycznej z dnia 15 kwietnia 2020 roku RDA/531/1/2020, informującego o powołaniu mnie recenzentem, w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Agacie Szymczewskiej, wszczętego w dniu 20 listopada 2019 roku, w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne.

Podstawowe dane o Habilitantce

Z dokumentacji nadesłanej przez Habilitantkę dowiadujemy się, że Pani dr Agata Szymczewska urodziła się w _____ w Gdańsku. W 1991 roku rozpoczęła naukę gry na skrzypcach w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Koszalinie, pod kierunkiem Danuty Kaluty – Jakubowskiej oraz prof. Krystyny Jureckiej a następnie prof. Bartosza Bryły. Od 2004 roku studiowała równolegle w Akademii Muzycznej w Poznaniu w klasie prof. Bartosza Bryły oraz w Hochschule für Musik und Theater w Hanowerze w klasie prof. Krzysztofa Węgrzyna. Obie uczelnie ukończyła z wyróżnieniem. W 2015 roku uzyskała stopień Diplom – Konzertsolistin, po studiach podyplomowych w klasie prof. Węgrzyna. Bardzo ważne w karierze dr Szymczewskiej było wygranie XIII Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. H. Wieniawskiego

w Poznaniu w roku 2006 oraz zdobycie nagrody London Music Masters w 2009 roku. Od czasu wspomnianych powyżej konkursów Pani dr Agata Szymczewska prowadzi bardzo bogatą działalność artystyczną. W 2018 roku uzyskała stopień doktora sztuki, nadany uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie.

dr Agata Szymczewska była związana pracą :

1. W latach 2010 – 2016 roku – Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu
2. W latach 2012 – 2013 – Zespół Szkół Muzycznych w Poznaniu „Szkoła Talentów”
3. Od 2014 – do chwili obecnej – Szymanowski Quartet (Niemcy)
4. Od 2016 – do chwili obecnej – Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

1. Ocena Autoreferatu

Szczegółowa analiza autoreferatu daje, piszącemu te słowa, ogromną satysfakcję i radość. Radość z faktu, iż Habilitantka otrzymała gruntowne wykształcenie muzyczne u nas, w Polsce, pracując z naszymi wybitnymi profesorami. Jest to namacalny dowód na bardzo dobry system kształcenia, którego zazdroszą nam inne nacje. Agata Szymczewska wyczerpująco opisała swoją przebogatą działalność artystyczną. Pomimo młodego wieku, może się poszczycić takimi sukcesami, o jakich wielu muzyków może tylko pomarzyć. Z dużą atencją przybliżyła historię swojej edukacji muzycznej, od najwcześniejszych lat szkoły podstawowej po dyplom studiów solistycznych. Artystka pisze o swojej fascynacji muzyką, o radości dzielenia się wiedzą z młodymi adeptami sztuki wiolinistycznej na całym świecie. Dopelnieniem autoreferatu jest szczegółowe omówienie oryginalnego osiągnięcia artystycznego. Habilitantka pisze o swojej wielkiej muzycznej pasji – uprawianiu kameralistyki. Przedstawia i omawia 3 wybrane do nagrań kwartety smyczkowe. Z autoreferatu wyłania się sylwetka świadomego muzyka i pedagoga.

Autoreferat Habilitantki przyjmuję.

2. Ocena dzieła artystycznego

Na krążku CD, wskazanym przez Habilitantkę jako osiągnięcie wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy o stopniach naukowych, znajdują się zarejestrowane wykonania koncertowe Szymanowski Quartet. Pani Szymczewska jest prymariuszem tego kwartetu. Jak pisze w swoim autoreferacie, od 2014 roku, kiedy dołączyła do składu Szymanowski Quartet, jej repertuar poszerzył się o kilkadziesiąt pozycji. Artystka traktuje uprawianie kameralistyki na równi z działalnością solistyczną.

Podczas występów towarzyszą jej: Robert Kowalski - II skrzypce, Volodia Mykytka - altówka oraz wymiennie Rafał Kwiatkowski/ Karol Marianowski na wiolonczeli. Artyści nagrali podczas dwóch występów 3 reprezentatywne kwartety smyczkowe z wybranej literatury kameralnej XX wieku. Koncerty odbyły się 9 kwietnia 2019 roku w Warszawie, zarejestrowane przez Teatr Wielki, oraz 30 maja 2019 roku w Hay – on – Wye przez BBC w Wielkiej Brytanii.

1. Benjamin Britten - III Kwartet smyczkowy G-dur op. 94 (1974)

Z mojego wieloletniego doświadczenia wynika, że jeśli utwór jest mało znany, to albo jest bardzo trudny, albo zwyczajnie jego wartość artystyczna jest oględnie mówiąc słaba. Albo jedno i drugie. Dla piszącego te słowa przesłuchanie nagrania było pierwszym kontaktem z tym dziełem. Cóż, wrażenia mam mieszane. Wydaje mi się bardzo trudny, szczególnie dla prymariusza. Partia pierwszych skrzypiec napisana jest przez kompozytora często w bardzo wysokim rejestrze. Dodatkowo rozłożenie akcentów trudności dzieła nie jest równomierne. Dla Pani Szymczewskiej, jak sama pisze w autoreferacie, opanowanie swojej partii stanowiło duże wyzwanie. Są momenty, za które możemy III kwartet smyczkowy pokochać, ale także są miejsca przydługie, kontrowersyjne i nużące. Tym bardziej jestem pełen uznania dla wykonawców. Za czytelny przekaz, przekonującą prezentację tekstu który, niezależnie od wrażeń artystycznych słuchacza, jest absolutnie zrozumiały.

2. Maurice Ravel - Kwartet smyczkowy F-dur

To bez wątpienia arcydzieło literatury światowej. Znane mi są niezliczone nagrania studyjne, płytowe i koncertowe. Z utworami, które są przebojami światowych estrad mamy, jako wykonawcy, pewien kłopot. Tak jest na przykład z *Porami Roku* Antonio Vivaldiego. Wydaje się, że wszystko zostało już odkryte, wymyślone, zagrane i nagrane. Można szybciej, wolniej, głośniej, ciszej itd. Niektóre z wykonań idą niestety w kierunku udziwnień i różnych, niekoniecznie dobrych „wynałazków”. Szymanowski Quartet jest formacją niezwykle doświadczonych muzyków. Podczas nagrań zarejestrowanych dzieł, partię wiolonczeli realizowali znakomici muzycy, którzy na stałe nie współtworzą kwartetu Szymanowski. W niczym jednak nie przeszkodziło to w doskonałym finalnym efekcie wspólnej pracy muzyków. Nagranie z koncertowego wykonania tak znanego dzieła jak Kwartet Smyczkowy F - Dur Maurice'a Ravela ma wielką wartość. Niczego nie można potem zmontować, podmienić, jak coś nie uda, nie można manipulować tempami, balansem pomiędzy instrumentami. Wykonanie uważam za bardzo udane. Są oczywiście pewne drobne błędy, dotyczące intonacji oraz wahania pulsu pomiędzy instrumentami, ale są to normalne rzeczy przy prezentacjach koncertowych. Agata Szymczewska ukazała w tym nagraniu całe bogactwo swojego kunsztu instrumentalnego oraz dobrego smaku muzycznego. Gra pięknym dźwiękiem, z wysublimowanymi barwami, bardzo dobrą intonacją, odpowiednim i zróżnicowanym vibrato. Kwartet brzmi bardzo interesująco i świeżo. Koncepcja wykonawcza jest bardzo spójna. Stanowi kompromis pomiędzy autorską wizją Habilitantki i sugestią wszystkich grających muzyków.

3. Karol Szymanowski - I kwartet smyczkowy C-dur op. 37

Finalnie, najbardziej przekonującym nagraniem dziełem jest właśnie I kwartet smyczkowy Karola Szymanowskiego. Utwór niezwykle w Polsce popularny. Zespół gra wspaniale, na światowym poziomie. Doskonała intonacja, poczucie pulsu, zróżnicowane barwy. Czytelna faktura dzieła, świetna energia wykonawcza. Doskonale poczucie czasu estradowego. Wykonanie publiczne tego kwartetu smyczkowego, na takim poziomie, jest najlepszym ambasadorem polskiej kultury na świecie.

Dzieło artystyczne przyjmuję z wielkim uznaniem.

3. Ocena osiągnięć artystycznych

Działalność artystyczna Habilitantki może budzić tylko najwyższe uznanie. Jest muzykiem wszechstronnym, uprawiającym wszystkie możliwe rodzaje muzycznej aktywności. Solowej i kameralnej. Artystka koncertowała w większości krajów Europy oraz w Stanach Zjednoczonych Ameryki, Kanadzie, Chile, Peru, Argentynie, Brazylii, Kolumbii, Izraelu, Japonii, Chinach, Korei Południowej i Tajwanie. Występowała z większością orkiestr symfonicznych i kameralnych w Polsce. Wśród orkiestr poza granicami Polski trzeba wymienić: London Philharmonic Orchestra, Moscow Soloists, China National Philharmonic Orchestra, Lahti Symphony Orchestra, Wuerttembergische Philharmonie Reutlingen i wiele innych. Współpracowała z dyrygentami o uznanych na świecie nazwiskach m. in: Seiji Ozawa, Ricardo Muti, Nevill Marriner, Krzysztof Penderecki, Andrey Boreyko, Antoni Witt, Jarzy Maksymiuk, Massimiliano Caldi i całą plejadą polskich mistrzów batuty.

Lista nazwisk partnerów scenicznych może przyprawić o zawrót głowy: Maxim Vengerov, Anne – Sophie Mutter, Yuri Bashmet, Krystian Zimerman, Kaja Danczowska, Martha Argerich, Mischa Maisky, Yuja Wang, Gidon Kremer, Alena Baeva, Pablo Ferrandez, Maximillian Hornung, Alexandra Soumm i wielu innych. Występuje w salach koncertowych o największym prestiżu: Carnegie Hall w Nowym Yorku, Kennedy Center w Waszyngtonie, Chicago Symphony Hall, Roy Thomson Hall w Toronto, Teatro Colon w Buenos Aires, National Concert Hall w Taipei, Seoul Arts Center w Korei Południowej, Beijing Concert Hall, Shanghai Symphony Concert Hall, Berliner Philharmoniker, Paris Philharmonie, Theatre des Champs – Elysees w Paryżu, Wigmore Hall, Royal Festival Hall, Queen Elizabeth Hall w Londynie, Palau de la Musica w Barcelonie Usher Hall w Edynburgu.

W swoim dorobku posiada kilkanaście płyt CD, za które została uhonorowana nagrodami Fryderyk w latach 2006 – 2011. Współpracuje z następującymi wytwórniami płytowymi: Deutsche Grammophon, Decca, Sony, Hyperion, CD Accord, Universal Music, DUX, Polskie Radio, Narodowy Instytut Fryderyka Chopina. W dokumentacji habilitantka umieściła informacje o koncertach, które zagrała od czasu uzyskania tytułu doktora. Są to koncerty solowe, kameralne i recitale.

Dorobek artystyczny przyjmuję z największym uznaniem.

4. Ocena osiągnięć dydaktyczno - naukowych

Obok ogromnej aktywności koncertowej, wielką pasją Agaty Szymczewskiej jest działalność dydaktyczna. Jak sama pisze w swoim autoreferacie, w działalności dydaktycznej czerpie nie tylko ze swojego doświadczenia, ale korzysta z wiedzy przekazanej jej przez swoich poprzednich nauczycieli i profesorów, ale także pracy z wieloma wybitnymi muzykami, którzy nauczyli ją skutecznych metod w doskonaleniu umiejętności. Jako wykładowca Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie regularnie organizuje koncerty, audycje klasowe. Jest zapraszana do prowadzenia kursów mistrzowskich w Polsce (Zimowa Akademia Muzyczna w Lusławicach, Międzynarodowe Kursy Muzyczne w Łańcucie, Morningside Music Bridge w Kanadzie/USA, Letnich Warsztatach Muzycznych w Dusznikach-Zdroju, Międzynarodowej Akademii Muzycznej w Bałoszykach). Regularnie konsultuje szkoły muzyczne I i II stopnia na terenie całej Polski. Prowadziła lekcje otwarte dla studentów Akademii Muzycznej w Gdańsku, Akademii Muzycznej w Katowicach, Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Dzieli się również doświadczeniem jako koncertujący artysta i pedagog podczas wykładów, Masterclass i lekcji pokazowych m. in. na amerykańskich uniwersytetach : University of California w Los Angeles, New England Conservatory w Bostonie, California State University w Northridge, Massachusetts Institute of Technology. Dotychczasowe sukcesy konkursowe uczniów i studentów są na razie niewielkie, ale wpływ na to miała na pewno przerwa w kontynuacji pracy akademickiej pomiędzy Akademią Muzyczną w Poznaniu a Uniwersytetem Muzycznym w Warszawie. Sukcesy swojej klasy skrzypiec, której samodzielnie jeszcze Agata Szymczewska nie posiada, buduje się latami.

Działalność dydaktyczno - naukową przyjmuję.

Konkluzja

Po analizie przedstawionej dokumentacji, wysłuchaniu dzieła artystycznego, stwierdzam z ogromną przyjemnością, że Habilitantka spełnia wszelkie przewidziane prawem wymogi. Jednocześnie chcę nadmienić, że osoba Agaty Szymczewskiej, jej obecność w życiu muzycznym naszego kraju, również jako pedagoga Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, ma duży wpływ na polską kulturę muzyczną. Reasumując – sylwetkę dr Agaty Szymczewskiej oceniam niezwykle wysoko.

Osiągnięcia artystyczne, twórcze i dydaktyczne spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Osiągnięcia przyjmuję i wnioskuję o przyznanie stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Marcin Baranowski

Marcin Baranowski

.....